

LANDSGENNEMSNIT FOR PRODUKTIVITET I PRODUKTIONEN AF GRISE I 2019

Claus Hansen

^a SEGES Svineproduktion

STØTTET AF

Svineafgiftsfonden

Hovedkonklusion

Lands gennemsnittet i 2019 viste en fremgang i produktiviteten for slagtesvin og en stigning i dødelighed for alle dyregrupper.

Sammendrag

Resultaterne blev opgjort som gennemsnit af besætninger vægtet efter antal årssøer for sobesætninger og producerede grise for smågrise- og slagtesvinebesætninger. Værdierne i hovedtabellerne i nærværende notat er genberegnet med vægtede gennemsnit for tidligere år således, at tallene ikke er helt enslydende med tidligere publikationers tal for Lands gennemsnit for produktivitet. Sobesætningerne fravænnede i gennemsnit 33,6 grise pr. årssø, hvilket var samme niveau som i 2018. Den gennemsnitlige besætningsstørrelse var 812 årssøer og den totale pattegrisedødelighed var 23,2 %, hvilket var en stigning i forhold til tidligere år på 1,2 procentpoint. De 25 % af sobesætningerne med flest fravænnede grise pr. årssø havde 20,1 totalfødte grise pr. kuld og en total pattegrisedødelighed på 21,1 %, hvilket er en stigning for denne gruppe af besætninger i forhold til tidligere år på 1,3 procentpoint.

Smågrisebesætningerne producerede gennemsnitligt 22.649 grise pr. år. Reference-foderudnyttelsen (7-30 kg) var 1,84 FEsv pr. kg tilvækst, hvilket er uændret i forhold til 2018. Reference-daglig tilvækst var 451 gram, hvilket er et fald på 9 gram i forhold til 2018. Dødeligheden for smågrise var 3,6 %, hvilket er en stigning på 0,4 sammenlignet med 2018.

Slagtesvinebesætningerne producerede i gennemsnit 8.790 grise pr. år. Reference-daglig tilvækst (30-100 kg) var 982 gram, hvilket var en stigning på 16 gram i forhold til 2018. Reference-foderudnyttelsen var 2,60 FEsv pr. kg tilvækst, hvilket var en forbedring på 0,02 FEsv sammenlignet med 2018. Døde og kasserede grise var 3,5 % af producerede grise, svarende til en stigning på 0,3 procentpoint i forhold til 2018. For både pattegrise, smågrise og slagtesvin sås en stigning i dødeligheden.

Datamaterialet for 2019 omfattede 815 sobesætninger med cirka 662.000 årssøer, 586 smågrisebesætninger med knap 13,3 mio. producerede smågrise og 802 slagtesvinebesætninger med i alt 7,0 mio. producerede slagtesvin. Dette var generelt en anelse flere besætninger og dyr end i landsgennemsnittet for 2018.

For 2019 blev der indsamlet produktivetsdata fra danske besætninger, der anvendte AgroSoft eller Cloudfarms. Data blev indsamlet fra besætninger, hvor udtræk af produktivetsrapporterne blev leveret direkte fra AgroSoft eller Cloudfarms. Datamaterialet bygger på indsamlede data fra 2019 samt data indsamlet fra tidligere års beregning af Landsgennemsnit for produktivitet.

Baggrund

Landsgennemsnittet for produktivitet sammenfatter produktiviteten for danske grise. Denne publikation udgives hvert år med nye indsamlede data fra danske svinebesætninger og inkluderer tidligere års data og er i omfang den største analyse af produktiviteten i danske besætninger og danner dermed grundlag for nationale tal for produktiviteten og nøgletal for so-, smågrise- og slagtesvinebesætninger.

Materialer og metoder

Datagrundlaget for landsgennemsnittet er baseret på data fra danske besætninger indsamlet for 2019 samt data indsamlet fra tidligere års notat for Landsgennemsnit for produktivitet udgivet af SEGES Svineproduktion [1]. Data for 2019 er indsamlet ved indberetninger af besætningernes produktivetsrapporter direkte fra AgroSoft og Cloudfarms. Data blev for både 2019 og 2018 indsamlet via en anden metode end tidligere år (2017 og bagud), idet data fra 2017 og bagud inkluderede besætninger, hvor DLBR-rådgivningsvirksomhederne udvalgte besætninger og indsamlede og validerede data. Dette metodeskift i dataindsamling kan bevirke, at datagrundlaget og dermed populationen af besætninger i datamaterialet er ændret i forhold til tidligere år. Det kan ikke udelukkes at metodeskiftet i indsamlingen af data kan påvirke nøgletallene.

Datakontrol

Datagrundlaget er produktivetsrapporter beregnet af ejeren, brugeren eller rådgiveren for besætningen. Data blev leveret automatisk fra AgroSoft og Cloudfarms og er blevet kontrolleret og dokumenteret direkte hos dataleverandøren inden indsendelse til SEGES Svineproduktion. Ved den automatiske indberetning fra AgroSoft og Cloudfarms blev der medsendt oplysninger til validering af de enkelte nøgletal. Disse ekstra oplysninger omfattede sumtal til kontrol af, at indberetningen blev foretaget korrekt. Udover kontrol af sumtal blev der gennemført kontrol af de sammenhænge, der skulle være mellem data for tilvækst, foderdage, foderforbrug mv. også kaldet "forretningsmæssig validering". Data blev desuden kontrolleret for ekstreme værdier og ekskluderet, hvis ikke værdierne lå indenfor minimum- og maksimumgrænser (se tabel 1). De ekstreme værdier kan opstå, hvis der i besætningen er skiftet til nyt managementprogram eller hvis dele af produktivetsrapporternes nøgletal ikke bliver anvendt i besætningen og derfor ikke inddateres korrekt i besætningen. Besætningerne blev opdelt i so-, smågrise- og slagtesvinebesætninger, og besætninger, hvis driftsformer ikke passede i disse kategorier, blev ekskluderet (se afsnit om Minimum- og maksimumgrænser for nøgletal i tabel 1).

For slagtesvinebesætninger er det muligt i managementprogrammerne at foretage registreringer og dermed indberetning til SEGES Svineproduktion for flere CHR-numre under et og samme CHR-nummer, men dog med angivelse af, at lokationerne er forskellige. For slagtesvinebesætninger blev besætningsstrukturen gennemgået manuelt for besætninger > 30.000 producerede grise pr. år. Hvis det på baggrund af registreringer i Det Centrale Husdyrbrugs Register (CHR-registret) og strukturen i data var tydeligt, at data rummede flere CHR-numre, blev de enkelte besætningers data fordelt på det korrekte antal besætninger. Ligeledes er det muligt at indberette samlede opgørelser for flere

besætninger og disse registreringer blev fjernet, hvis det ved manuel gennemgang af data var tydeligt, at indberetningen var en samlet opgørelse for flere lokaliteter.

For at undgå forskelle i udregningen af spildfoderdage mellem AgroSoft og Cloudfarms besætninger blev produktivetsrapporter til landsgennemsnittet for 2019 først indsamlet efter 1. maj 2020, så eventuelle korrektioner for 2019 har kunnet nå at blive registreret.

Udvælgelse af produktivetsrapporter

Produktivetsrapporter blev udvalgt ud fra besætningens egne beregninger. Produktivetsrapporter kan beregnes for samme perioder/år med forskellige tidsintervaller, hvorledes der for det samme produktionsår kan forefindes månedsopgørelser, kvartalsopgørelser og en samlet årsopgørelse.

Produktivetsrapporter blev udvalgt efter følgende kriterier i hierarkisk orden (ens for alle besætningstyper):

- 1) For samme start af en periode +/- 5 dage blev altid udvalgt den senest beregnede produktivetsrapport.
- 2) Der blev fortrinsvis udvalgt periodestart ved kalenderkvartaler for periodelængde på 75-120 dage (cirka 1. januar, 1. april, 1. juli og 1. oktober), dernæst blev udvalgt ud fra periodelængder (uanset starttidspunkt):
  - a) Periodelængde på 75-120 dage
  - b) Periodelængde på 20-40 dage
  - c) Periodelængde på 40-75 dage
  - d) Periodelængde på 120-220 dage
  - e) Periodelængde på 220-390 dage.

Perioder < 20 dage og > 390 dage blev ikke inkluderet. Produktivetsrapporter blev ikke udvalgt, hvis der var datomæssigt overlap til andre perioder.

Kvalitetssikring af automatisk indberettede data fra AgroSoft og Cloudfarms

Data blev for hver produktivetsrapport kontrolleret for sammenhænge mellem nøgletalenes niveau og dermed kontrolleret, at dataleverandøren ikke havde ændret formler for beregning af nøgletal.

Søer

- Fravænnede grise pr. årssø skulle stemme overens med gennemsnitlig antal kuld pr. sø og antal fravænnede grise pr. kuld
- Der skulle være sammenhæng mellem diegivningsdage, spildfoderdage, drægtighedsdage og antal kuld pr. årssø.

Slagtesvin

- Ved udregning af slagtevægt/levendevægt skulle der anvendes en omregningsfaktor på 1,31 (slagteprocent 76,3), således, at slagtevægten for besætninger er udregnet ud fra samme formel (slagtevægt = $0,763 \times$ levendevægt)
- Sammenhængen mellem indgangsvægt, slagtevægt, total tilvækst og antal producerede grise skulle stemme overens
- Udregning af daglig tilvækst skulle være i overensstemmelse med total tilvækst og antal foderdage.

Smågrise

- Der skulle være sammenhæng mellem indgangsvægt, afgangsvægt, total tilvækst og antal producerede grise
- Udregning af daglig tilvækst skulle være i overensstemmelse med total tilvækst og antal foderdage.

Minimum- og maksimumværdier for nøgletal

For produktivetsrapporterne antages det, at nøgletallene, der beregnes af den enkelte besætningsejer, -bruger eller -rådgiver, med stor sandsynlighed er korrekte. Der er dog situationer, hvor nøgletallene kan være usandsynlige. Disse tilfælde vil være ved konvertering af data mellem managementprogrammerne Cloudfarms og AgroSoft, eller hvis den enkelte besætningsejer ikke anvender visse dele af managementprogrammet. Derfor er det nødvendigt at anvende eksklusionskriterier for besætninger og/eller de enkelte nøgletal.

De aktuelle minimum- og maksimumgrænser anvendt i nærværende notat fremgår af tabel 1. Med undtagelse af afvigelser på foderopgørelser og fravænningsvægt blev alle data fra en besætning ekskluderet fra datamaterialet, hvis der var afvigelser fra minimum- og maksimumgrænser (se tabel 1). For alle dyrekategorier gjaldt, at besætninger, hvor statusdifference (afvigelse ved statusoptælling af antal grise) afveg mere end 5 %, blev udeladt. Desuden gjaldt, at samtlige registreringer for en besætning blev slettet fra opgørelsen, hvis enkelte nøgletal ikke var registreret.

Beregninger af gennemsnit for nøgletal

Nøgletallene (undtagen årssøer og producerede grise pr. besætning) er beregnet som gennemsnit vægtet efter besætningernes størrelse, da dette tal udtrykker det gennemsnitlige dyr. Der præsenteres ikke-vægtede gennemsnit i Appendiks, som kan sammenlignes med tidligere publikationer af landsgennemsnittet [1-3,6].

Total pattegrisedødelighed

Total pattegrisedødelighed blev udregnet på besætningsniveau som differencen mellem totalfødte grise og fravænnede grise inden for perioden. Herefter er der for landstallet udregnet et vægtet gennemsnit på tværs af alle besætninger.

Table 1. Oversigt over eksklusionskriterier (minimum- og maksimumgrænser) for besætningsgennemsnit.

Besætninger uden for grænserne blev ekskluderet fra dataopgørelsen

	Grænser hvor alle nøgletal slettes for en besætning	Grænser hvor kun nøgletallet slettes
Generelt		
Minimum antal dage i et kalenderår	<150	
Søer		
FESv + FESo pr. årso		<1.000; >2.000
Andel af selvdøde og aflivede søer ⁽¹⁾		<40 pct.
Smågrise		
Indgangsvægt, kg	<4,0; >15,5	
Afgangsvægt, kg	<20; >40	
Daglig tilvækst, g	>900	
Status difference (%)	<-5; >5	
FESv pr. kg tilvækst ⁽²⁾		1,4 - 2,5
Slagtesvin		
Indgangsvægt, kg	<20; >40	
Slagtevægt, kg	< 60	
FESv pr. kg tilvækst ⁽²⁾		2,2 - 3,9
Andelen af døde og aflivede (%)	<25	
Status difference (%)	<-5; >5	
Slagteprocent	<>76,3	
Gennemsnitlig daglig tilvækst, gram	<400; >1.600	

⁽¹⁾ Nogle besætninger registrerer en slagtet so som selvdød/aflivet, hvilket resulterer i urealistisk højt tal for selvdøde søer i nogle besætninger hvorfor denne grænse er indsat.

⁽²⁾ Når denne slettes bliver det ikke muligt at beregne reference-foderudnyttelse eller produktionsværdiberegninger for besætningen.

Produktionsværdiberegninger

For data fra slagtesvine- og smågrisebesætninger blev der beregnet en teknisk produktionsværdi (PV). Denne blev baseret på daglig tilvækst, foderudnyttelse og dødelighed.

For slagtesvinebesætningerne indgik også kødprocenten i beregningen. Alle priser var standardiserede 5-års priser, så besætningerne kunne sammenlignes.

Oversigt over formler for beregning af produktionsværdi (PV).

PV pr. gris (ens for smågrise og slagtesvin) = Salgspris - købspris - foderomkostninger - diverse omkostninger
PV pr. stiplads pr. år (ens for smågrise og slagtesvin) = PV pr. gris × (365 dage/antal foderdage pr. gris) × staldudnyttelse
Salgspris (slagtesvin) = (slagtevægt * Noteringen slagtesvin) + (slagtevægt * værdi af kødprocent pr. kg)
Salgspris (smågrise) = pris pr. 30 kg's gris + (afgangsvægt * korrektion for over eller undervægt)
Købspris (slagtesvin) = (pris pr. 30 kg's gris + (indgangsvægt - 30) * korrektion for over el. undervægt) / (1 - døde og kasserede);
Købspris (smågrise) = (pris pr. 7 kg's gris + (indgangsvægt - 7) * korrektion for over el. undervægt) / (1 - procent døde og kasserede / 2)
Foderomkostninger (slagtesvin) = ((slagtevægt * 1,31) - indgangsvægt) * FE pr. kg tilvækst * pris slagtesvinefoder / (1 - procent døde og kasserede / 2)
Foderomkostninger (smågrise) = ((afgangsvægt - indgangsvægt) * FE pr. kg tilvækst * Pris smågrise foder blanding 2 + (pris smågrise foder blanding 2 - pris smågrise foder blanding 1) * 6 foderenheder) / 1 - procent døde og kasserede / 2)
Foderdage (slagtesvin) = ((slagtevægt*1,31) - indgangsvægt) / (gram daglig tilvækst / 1000) / (1 - procent døde og kasserede / 2)
Foderdage (smågrise) = (afgangsvægt - indgangsvægt) / (gram daglig tilvækst / 1000) / (1 - procent døde og kasserede / 2)
Værdi af kødprocent pr. kg = (-0.8149 * kodprocent ² + 111.58 * kødprocent - 3776.9) / 100 (Kilde: [4])

I beregningen af produktionsværdi blev der anvendt 5-års priser, som er baseret på gennemsnitspriser fra september 2014 til september 2019.

Pris pr. 7 kg's gris:	208 kr. pr. gris, + 10,26 kr. pr. kg over 7 kg, - 13,26 kr. pr. kg under 7 kg
Pris pr. 30 kg's gris:	362 kr. pr. gris, + 5,58 kr. pr. kg over 30 kg, - 5,56 kr. pr. kg under 30 kg
Noteringen slagtesvin:	10,45 kr. pr. kg, inkl. efterbetaling
Pris slagtesvinefoder:	1,58 kr. pr. FEsv
Pris smågrise foder blanding 1:	3,43 kr. pr. FEsv (antaget at denne udgør 6 foderenheder)
Pris smågrise foder blanding 2:	1,91 kr. pr. FEsv
Diverse omkostninger:	9,05 kr. pr. smågris og 17,87 pr. slagtesvin (inkluderer ikke transportomkostninger)
Staldudnyttelse:	95 %.

Der blev anvendt samme prissæt på produktionsværdiberegningerne for alle de foregående år i nærværende notat, så indeks kunne beregnes for de sidste 10 års resultater. Dette medfører, at indeks samt produktionsværdi blev ændret for de foregående år og at niveauerne af disse derfor ikke kan sammenlignes med de forudgående års notater om landsgennemsnittet for produktivitet.

Resultater og diskussion

Datamaterialet inkluderede i år flere sobesætninger sammenlignet med 2018, medens antallet af smågrisebesætninger og slagtesvinebesætninger var på niveau med sidste år (tabel 2).

I tabellerne 2, 3 og 4 vises de seneste 10 års gennemsnit af årssøjlerne for henholdsvis so-, smågrise- og slagtesvinebesætninger. I tabellerne 5, 6 og 7 vises opdeling i de bedste 25 %, de midterste 50 % og de dårligste 25 % for henholdsvis so-, smågrise- og slagtesvinebesætninger.

Produktivitet for søer

Tabel 2 viser produktionsresultaterne for sobesætninger. Det kan ses, at fravænnede grise pr. årssø var 33,6, hvilket er samme niveau som de to foregående år.

Der indgik i alt 815 sobesætninger, som gennemsnitligt havde 812 årssøer, i alt cirka 662.000 årssøer. Dette er det hidtil højeste antal årssøer, der er inkluderet i landsgennemsnittet for produktivitet.

Procent døde og aflivede søer var i 2019 12,1 %, hvilket svarer til en stigning på 1,5 procentpoint sammenlignet med samme beregningsmetode for tallene fra 2018. Denne stigning blev også set i opgørelsen for sodødeligheden på baggrund af tal fra DAKA og Danmarks Statistik, der viste, at sodødeligheden i 2019 var 14,0 %, hvilket svarer til en stigning på 1,4 procentpoint [5]. I år blev det valgt at lægge en skæring, så besætningers indberetning for sodødelighed på over 40 procent ikke blev medtaget i opgørelsen. Dette blev valgt fordi nogle besætninger fejlagtigt anvender koder for selvdøde/aflivede søer, når der sendes søer til slagtning. Det anses for usandsynligt, at en besætning reelt oplever over 40 % selvdøde og aflivede søer i en besætning.

Totalfødte er steget fra 19,1 til 19,4 grise pr. kuld og dødelighed frem til fravænnning steg 0,6 procentpoint til 14,8 %. Dødfødte pr. kuld steg med 0,1 i forhold til 2018. Samlet set medførte dette, at den totale pattegrisedødelighed steg fra 22,0 % i 2018 til 23,2 % i 2019, svarende til en stigning på 1,2 procentpoint (tabel 2). Dermed er pattegrisedødeligheden den højeste, der er set i flere år.

Reproduktionsresultaterne er samlet set forringet en anelse i forhold til tidligere år, idet faringsprocenten er faldet til 88,1, et fald på 0,2 procentpoint i forhold til 2018. Antal dage fra fravænnning til 1. løbning er steget til 5,9, en forøgelse på 0,1 dag sammenlignet med 2018. Antallet af spildfoderdage blev dog reduceret med 0,1 dag pr. kuld i forhold til 2018, og var dermed 13,8 spildfoderdage pr. kuld.

Tabel 2. Det vægtede (efter besætningsstørrelse) gennemsnitlige produktionsniveau pr. besætning for søer

Periode	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Antal besætninger	815	710	535	570	459	537	604	629	664	749
Antal besætninger med foderopgørelser	669	652	524	543	431	480	577	607	618	694
Nøgletal										
Årssøer, stk. ¹	812	769	791	767	742	707	680	651	640	615
FEsv + FEso pr. årso	1.501	1.500	1.465	1.464	1.469	1.502	1.488	1.522	1.536	1.545
Kuldresultater										
1. lægs kuld, %	23,6	23,9	22,7	22,8	23,8	24,3	23,9	24,0	24,3	23,7
Levendefødte pr. kuld, stk.	17,5	17,3	17,0	16,4	16,0	15,7	15,4	15,2	14,8	14,5
Dødfødte pr. kuld, stk.	1,9	1,8	1,7	1,6	1,6	1,7	1,7	1,7	1,8	1,8
Fravænnede pr. kuld, stk.	14,9	14,9	14,7	14,2	13,9	13,6	13,4	13,2	12,8	12,5
Diegivningstid, dage	31	31	30	30	30	30	30	30	30	30
Vægt ved fravæning, kg	6,5	6,6	6,4	6,5	6,6	6,8	6,8	6,9	7,0	7,1
Døde indtil fravæning, %	14,8	14,2	13,4	13,0	13,2	13,3	13,3	13,3	13,6	14,0
Total pattegrisedødelighed, % ²	23,2	22,0	21,4	20,9	21,2	21,6	21,8	22,0	22,7	23,4
Reproduktion										
Spildfoderdage pr. kuld	13,8	13,9	12,1	12,5	12,7	13,3	13,7	13,7	13,4	13,8
Fra fravæning til 1. løbning, dage	5,9	5,8	5,6	5,7	5,7	5,7	5,8	5,9	5,9	5,9
Omløbere, %	5,3	5,3	4,5	4,8	4,9	5,6	6,1	5,8	5,8	6,1
Faringsprocent	88,1	88,3	89,6	89,0	88,5	87,6	87,0	87,4	87,6	87,0
Fravænnede grise pr. årso, stk.	33,6	33,6	33,6	32,5	31,7	30,8	30,3	29,9	29,1	28,4
Kuld pr. årso, stk.	2,26	2,26	2,29	2,28	2,28	2,27	2,27	2,27	2,27	2,27

¹ Nøgletallet for "årssøer, stk." er beregnet som simpelt gennemsnit.

² Beregning af total pattegrisedødelighed er for 2010 udarbejdet på baggrund af gennemsnitstal. I de efterfølgende år er total pattegrisedødelighed beregnet på besætningernes egne tal.

Fremgangen har, med undtagelse af 2018, for de fleste nøgletal i soholdet været stabile gennem de seneste 10 år. Der var for 2018 en tilbagegang eller stilstand for flere af nøgletallene, hvilket også var tilfældet for 2019. Billedet af manglende fremgang tegnes af en øget dødelighed for pattegrise og søer samt marginalt forringet reproduktion.

Produktivitet for smågrise

Det gennemsnitlige produktionsomfang steg til 22.649 smågrise pr. år. Tendensen fra 2018 til 2019 følger den forventede strukturudvikling, men der er stadig en forskydning i forhold til tidligere år, hvor forskellen kan skyldes den ændrede model for dataindsamling fra 2018 [2]. Daglig tilvækst faldt 8 gram til 448 gram pr. dag og reference-daglig tilvækst faldt 9 gram pr. dag til samme niveau som 2017. Foderforbrug og reference-foderforbrug pr. kg tilvækst var uændret i forhold til 2018.

Produktionsværdi pr. gris og produktionsværdi pr. stiplads faldt i forhold til 2018 (se tabel 3), hvilket kun er sket en gang tidligere de seneste 10 år.

Table 3. Det vægtede (efter besætningsstørrelse) gennemsnitlige produktionsniveau pr. besætning for smågrise

Periode	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Antal besætninger	586	568	532	541	412	325	574	565	574	637
Antal foderopgørelser	511	505	508	522	404	313	564	542	552	600
Nøgletal										
Producerede grise pr. år, stk. ¹	22.649	22.298	23.569	23.367	22.077	18.232	17.556	16.414	16.372	14.817
Daglig tilvækst, g	448	456	446	441	439	440	446	440	440	448
Reference-daglig tilvækst (7-30 kg), g ²	451	460	451	446	442	440	443	439	436	440
Foderforbrug pr. kg tilvækst, FEsv	1,84	1,84	1,87	1,87	1,87	1,92	1,90	1,94	1,94	1,95
Reference-foderudnyttelse (7-30 kg), FEsv pr. kg tilvækst ²	1,84	1,84	1,87	1,87	1,87	1,92	1,89	1,93	1,93	1,93
Døde, %	3,6	3,2	3,1	3,2	3,1	2,8	2,8	2,8	2,9	2,7
Diverse oplysninger										
Vægt ved indsættelse, kg	6,8	6,6	6,6	6,5	6,7	6,8	6,9	6,9	7,0	7,2
Vægt pr. afgået gris, kg	30,2	30,5	30,3	30,6	30,4	30,6	30,8	30,2	30,8	31,2
PV pr. gris, kr. ³	52	55	53	55	53	50	51	48	48	47
Indeks (PV pr. gris) ³	111	118	114	117	112	107	108	102	102	100
PV pr. stiplads pr. år, kr. ³	338	359	344	343	333	318	323	308	301	299
Indeks (PV pr. stiplads pr. år) ³	113	120	115	115	111	106	108	103	101	100

¹ Nøgletallet for "producerede grise pr. år, stk." er beregnet som simpelt gennemsnit mellem besætninger.

² Reference-foderudnyttelse og reference-daglig tilvækst korrigerer de målte gennemsnit til standard-vægtintervallet 7-30 kg, hvorved sammenligning imellem de enkelte års opnåede resultater muliggøres. Se tidligere publikationer for uddybning [6]

³ Produktionsværdierne er i denne tabel udregnet på baggrund af de opnåede gennemsnitsresultater for produktivitet. Der blev anvendt samme prisforudsætninger for alle årene (se Materiale og metoder)

Produktivitet for slagtesvin

For slagtesvin viser tabel 4, at den gennemsnitlige besætningsstørrelse i opgørelsen for 2019 var 8.790 producerede grise pr. år, hvilket er en stigning i forhold til 2018. Foderoptagelsen blev øget med 0,04 og reference-foderudnyttelse blev forbedret med 0,02 FEsv pr. kg tilvækst. Slagtevægten steg i 2019 til 87,6 og kødprocenten steg 0,3 procentpoint, begge til hidtil højeste niveau. Dødeligheden steg

med 0,2 procentpoint, hvilket er en stigning for andet år i træk. Stigningen i produktionsværdi var 9 kr. pr. gris og 34 kr. pr. stiplads fra 2018 til 2019.

Table 4. Det vægtede (efter besætningsstørrelse) gennemsnitlige produktionsniveau pr. besætning for slagtesvin

Periode	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Antal besætninger	802	819	628	714	494	548	650	717	746	815
Antal besætninger med foderoppgørelser	684	702	603	693	480	535	633	713	737	808
Nøgletal										
Producerede gris pr. år, stk. ¹	8.790	8.528	7.372	7.792	8.008	6.863	6.785	6.902	6.537	5.847
Daglig tilvækst, g	991	975	972	953	944	932	916	909	899	895
Reference-daglig tilvækst (30-100 kg), g ¹	982	966	962	943	934	924	907	901	891	886
Foderoptagelse pr. gris pr. dag, FEsv	2,70	2,66	2,68	2,66	2,63	2,62	2,57	2,57	2,56	2,56
Foderforbrug pr. kg tilvækst, FEsv	2,73	2,73	2,77	2,80	2,79	2,81	2,82	2,83	2,85	2,86
Reference-foderudnyttelse (30-100 kg), FEsv pr. kg tilvækst ²	2,60	2,62	2,64	2,69	2,69	2,72	2,74	2,76	2,78	2,78
Diverse oplysninger										
Vægt ved indsættelse, kg	30,9	31,2	31,2	31,4	31,4	31,0	31,4	31,3	31,6	31,7
Slagtevægt, kg (gns.)	87,6	86,2	86,9	84,9	84,1	84,3	82,6	81,7	81,3	82,2
Tilvækst pr. prod. gris, kg	83,8	81,8	82,6	79,8	78,8	79,4	76,8	75,8	75,0	76,0
Kødprocent (gns.)	61,4	61,1	60,7	60,7	60,5	60,3	60,3	60,4	60,4	60,3
Døde og kasserede, %	3,5	3,3	2,9	3,3	3,6	3,4	3,3	3,3	3,5	3,8
PV pr. gris, kr. ³	151	142	138	122	116	114	105	101	95	95
Indeks (PV pr. gris) ³	159	149	145	129	122	120	111	106	100	100
PV pr. stiplads pr. år, kr. ³	609	575	555	499	473	456	428	413	389	382
Indeks (PV pr. stiplads pr. år) ³	159	151	145	131	124	120	112	108	102	100

¹ Nøgletallet for "producerede grise pr. år, stk." er beregnet som simpelt gennemsnit mellem besætninger.

² Reference-foderudnyttelse og reference-daglig tilvækst korrigerer de målte gennemsnit til standard-vægtintervallet 30-100 kg, hvorved sammenligning mellem de enkelte års opnåede resultater muliggøres. Se tidligere publikationer for uddybning [6]

³ Produktionsværdierne er i denne tabel udregnet på baggrund af de opnåede gennemsnitsresultater for produktivitet. Der blev anvendt samme prisforudsætninger for alle årene (se Materiale og metoder)

Opdeling i effektivitetsniveau

For at give et overblik over fordelingen af besætninger, i forhold til effektivitetsniveau, angives i tabel 5 nøgletal for sobesætninger sorteret efter fravænnede grise pr. årssø. De højest producerende 25 % af besætningerne fravænnede mere end 35,2 grise pr. årssø. De laveste 25 % af besætningerne producerende færre end 31,5 grise pr. årssø. Forskellen i produktionsniveau mellem de højeste og de laveste 25 % af besætningerne var 6,1 fravænnede grise pr. årssø, når der sammenlignes på medianen.

De højeste 25 % af besætningerne havde i gennemsnit 285 flere årssøer end de laveste 25 % af besætningerne. De højeste 25 % af besætningerne havde 20,1 totalfødte grise pr. kuld og en total pattegrisedødelighed på 21,1 %, hvilket er en stigning på 1,3 procentpoint i pattegrisedødeligheden for de bedst producerende besætninger sammenlignet med 2018 [2]. De laveste 25 % af besætningerne havde 18,4 totalfødte grise pr. kuld, hvilket er en fremgang sammenlignet med 2018 og en total pattegrisedødelighed på 26,4 %, hvilket er 1,4 procentpoint højere end 2018.

Table 5. Medianer for produktionsniveau pr. sobesætning i landsgennemsnittet for 2019, opdelt efter fravænnede grise pr. årssø

	Højeste 25 %	50 % i midten	Laveste 25 %	Alle besætninger
Fravænnede grise pr. årssø, stk.	> 35,2	<=>	< 31,5	
Antal besætninger	203	409	203	815
Antal besætninger med foderopgørelse	185	341	143	669
Nøgletal				
Årssøer, stk.	827	696	542	694
FESv + FESo pr. årssø ¹	1.483	1.512	1.518	1.504
Kuldresultater				
1. lægs kuld, %	21,4	22,0	23,8	22,1
Levendefødte pr. kuld, stk.	18,2	17,5	16,5	17,5
Dødfødte pr. kuld, stk.	1,9	1,9	1,9	1,9
Fravænnede pr. kuld, stk.	15,8	14,9	13,7	14,9
Diegivningstid, dage	30	31	32	31
Vægt ved fravænnning, kg	6,3	6,4	7,0	6,5
Døde indtil fravænnning, %	12,6	14,9	17,6	14,8
Total pattegrisedødelighed, %	21,1	23,3	26,4	23,3
Reproduktion				
Spildfoderdage pr. kuld	10,6	13,4	17,8	13,4
Fra fravænnning til 1. løbning, dage	5,4	5,8	6,2	5,8
Omløbere, %	3,6	5,2	7,5	5,2
Faringsprocent	91,3	88,7	84,0	88,6
Fravænnede grise pr. årssø, stk.	36,2	33,5	30,1	33,5
Kuld pr. årssø, stk.	2,31	2,25	2,17	2,26

Table 6 viser nøgletal for smågrisebesætninger opdelt i tre grupper efter produktionsværdi pr. stiplads pr. år. De højeste 25 % af besætningerne havde en produktionsværdi pr. stiplads, der var højere end 401 kr. pr. år. De laveste 25 % af besætningerne havde en produktionsværdi pr. stiplads, der var lavere end 288 kr. pr. år. Forskellen mellem de højeste og de laveste 25 % af besætningerne var 215 kr. pr. år for medianen på produktionsværdi pr. stiplads. Forskellen i produktionsværdi pr. stiplads mellem de højeste og de laveste 25 % af besætningerne var i 2019 større end i 2018. Indførelsen af nyt prissæt for 2019 har ændret på sammenvægtningen af de forskellige produktionsparametre. Det er derfor ikke muligt at sammenligne produktionsværdien med værdierne i de foregående notater om landsgennemsnit for produktivitet.

Table 6. Medianer for produktionsniveau pr. smågrisebesætning i landsgennemsnittet 2019, opdelt efter produktionsværdi pr. stiplads pr. år (kun besætningsopgørelser med foderforbrug er medtaget)

	Højeste 25 %	50 % i midten	Laveste 25 %	Alle
PV pr. stiplads pr. år, kr.	> 401	<=>	< 288	
Antal besætninger	127	257	127	511
Nøgletal				
Producerede grise pr. år, stk.	21.982	20.201	16.415	19.625
Daglig tilvækst, g	497	446	420	455
Reference-daglig tilvækst (7-30 kg), g ¹	502	451	411	460
Foderforbrug pr. kg tilvækst, FEsv	1,71	1,83	2,05	1,83
Reference-foderudnyttelse (7-30 kg), FEsv pr. kg tilvækst ¹	1,71	1,84	2,03	1,83
Døde, %	2,6	3,2	3,86	3,07
Diverse oplysninger				
Vægt ved indsættelse, kg	6,4	6,4	7,3	6,5
Vægt pr. afgang, kg	30,8	30,6	30,7	30,7
Produktionsværdi (PV)				
PV pr. gris, kr.	66	56	37	55
Indeks (PV pr. gris) i forhold til "median for alle", %	120	102	67	100
PV pr. stiplads pr. år, kr.	442	347	227	347
PV-indeks i forhold til "median for alle", %	127	100	65	100

¹ Reference-foderudnyttelse og reference-daglig tilvækst korrigerer de målte gennemsnit til standard-vægtintervallet 7-30 kg, hvorved sammenligning imellem de enkelte års opnåede resultater muliggøres. Se tidligere publikationer for uddybning [6]

I tabel 7 ses opdelingen af slagtesvinebesætninger i forhold til produktionsværdi pr. stiplads pr. år. De højeste 25 % af besætningerne havde en produktionsværdi pr. stiplads, der var højere end 683 kr. pr. år. De laveste 25 % af besætningerne havde en produktionsværdi pr. stiplads, der var lavere end 525 kr. pr. år. Forskellen mellem de højeste og de laveste 25 % af besætningerne var 295 kr. pr. år for medianen på produktionsværdi pr. stiplads, hvilket er på niveau med 2018. Indførelsen af nyt prissæt for 2019 har ændret på sammenvægningen af de forskellige produktionsparametre. Det er derfor ikke muligt at sammenligne produktionsværdien med værdierne i de foregående notater om landsgennemsnit for produktivitet.

Table 7. Medianer for produktionsniveau pr. slagtesvinebesætning 2019, opdelt efter produktionsværdi pr. stiplads pr. år (kun besætningsopgørelser med foderforbrug er medtaget)

	Højeste 25 %	50 % i midten	Laveste 25 %	Alle
PV pr. stiplads pr. år, kr.	> 683	<=>	< 525	
Antal besætninger	171	342	171	684
Nøgletal				
Producerede grise pr. år, stk.	7.149	7.635	5.678	7.006
Daglig tilvækst, g	1053	986	930	993
Reference-daglig tilvækst (30-100kg), g ¹	1045	986	921	986
Foderoptagelse pr. gris daglig, FEsv	2,75	2,70	2,71	2,71
Foderforbrug pr. kg tilvækst, FEsv	2,63	2,74	2,91	2,74
Reference-foderudnyttelse (30-100 kg), FEsv pr. kg tilvækst ¹	2,49	2,60	2,77	2,60
Diverse oplysninger				
Vægt ved indsættelse, kg	31,2	31,1	31,5	31,2
Slagtevægt, kg (gns.)	88,4	87,7	87,0	87,7
Tilvækst pr. prod. gris, kg	84,9	83,8	82,2	83,8
Kødprocent (gns.)	61,4	61,4	61,1	61,4
Kasserede, %	0,1	0,1	0,2	0,1
Døde, %	2,2	3,0	4,4	3,1
Produktionsværdi (PV)				
PV pr. gris, kr.	173	151	113	151
Indeks (PV pr. gris) i forhold til "gennemsnit", %	115	100	75	100
PV pr. stiplads pr. år, kr.	739	609	444	609
PV-indeks i forhold til "gennemsnit", %	121	100	73	100

¹ Reference-foderudnyttelse og reference-daglig tilvækst korrigerer de målte gennemsnit til standard-vægtintervallet 30-100 kg, hvorved sammenligning imellem de enkelte års opnåede resultater muliggøres. Se tidligere publikationer for uddybning [6]

Konklusion

Landsgennemsnit for produktivitet for 2019 viste en fremgang i antal fødte grise pr. kuld og spildfoderdage, men en let tilbagegang i faringsprocent og dage fra fravæning til første løbning. Samlet set var antal fravænnede grise pr. kuld uændret i forhold til 2018.

Produktiviteten for smågrise var i store træk uændrede i forhold til 2018, men produktionsværdi pr. gris og pr. stiplads faldt i forhold til 2018.

Produktiviteten for slagtesvin steg med forbedret foderudnyttelse (0,02) og en stigning i daglig tilvækst (16 gram/dag) hvormed også produktionsværdien pr. gris og pr. stiplads steg i forhold til 2018.

Samlet for alle dyregrupper sås stigning i dødeligheden.

Referencer

- [1] Hansen, C. (2018): Landsgennemsnit for produktivitet i svineproduktionen 2017, Notat nr. 1819, SEGES Svineproduktion.
- [2] Hansen, C. (2019): Landsgennemsnit for produktivitet i svineproduktionen 2018, Notat nr. 1920, SEGES Svineproduktion.
- [3] Vinther, J. (2011): Landsgennemsnit for produktivitet i svineproduktionen 2010. Notat nr. 1114, Videncenter for Svineproduktion.
- [4] Christiansen, M. G. (2018): Økonomiske konsekvensberegninger – december 2018, notat 1842, SEGES Svineproduktion.
- [5] Jensen, T. B. (2019): Udviklingen i sodødelighed – tal fra DAKA 2019. Notat nr. 2013, SEGES Svineproduktion.
- [6] Sloth, N. M. & Bertelsen, E. (2007): Rapport over P-rapporternes resultater oktober 2007. Notat nr. 0745, Dansk Svineproduktion.

Deltagere

Data fra 2019 er leveret fra AgroSoft og Cloudfarms.

NAV nr.: 1356

//JV//

Dyregruppe:

Fagområde:

Nøgleord:

Appendiks

Nærværende notat for "Landsgennemsnit for produktivitet" har traditionelt indeholdt beregninger, der viser den gennemsnitlige danske besætning. I en sådan opgørelse indgår alle besætninger uden vægtning af besætningens størrelse i sammenregningen af gennemsnitlige nøgletal. I takt med at besætninger bliver større, bliver spændet mellem stor og lille besætning også større. Dette kan give et skævt billede af den gennemsnitlige danske produktion inden for grisesektoren, når de store og små besætninger vejer lige tungt i opgørelserne. I Landsgennemsnit for produktivitet for 2018 blev der i Appendiks medtaget beregninger af nøgletal, hvor tallet var vægtet i forhold til den enkelte besætnings størrelse.

Fra år 2019 beregnes nøgletal som vægtede gennemsnit som officielt tal for "Landsgennemsnit for produktivitet". I dette appendiks er medtaget beregning af simpelt gennemsnit frem til 2019, således at der kan skelnes i tendenserne i overgangsfasen til ny beregningsmodel. I fremtidige notater for "Landsgennemsnit for produktivitet" vil der indgå beregninger for gennemsnit vægtet efter besætningernes størrelse.

Tablet 8. Det gennemsnitlige produktionsniveau pr. besætning for søer beregnet som simpelt gennemsnit mellem besætninger

Periode	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Antal besætninger	815	710	535	570	459	537	604	629	664	749
Antal foderopgørelser	669	652	524	543	431	480	577	607	618	694
Nøgletal										
Årssøer, stk.	812	769	791	767	742	707	680	651	640	615
FEsv + FEso pr. årso	1.504	1.511	1.472	1.470	1.474	1.507	1.506	1.523	1.538	1.543
Kuldrresultater										
1. lægs kuld, %	23,6	24,0	22,7	22,6	23,5	24,3	23,7	23,5	23,9	23,5
Levendefødte pr. kuld, stk.	17,4	17,2	16,9	16,3	15,9	15,6	15,4	15,1	14,8	14,5
Dødfødte pr. kuld, stk.	1,9	1,8	1,8	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,8	1,8
Fravænnede pr. kuld, stk.	14,8	14,7	14,6	14,1	13,8	13,5	13,3	13,1	12,7	12,4
Diegivningstid, dage	31	31	31	31	30	31	31	31	31	30
Vægt ved fravæning, kg	6,6	6,7	6,5	6,6	6,8	6,9	7,0	7,0	7,1	7,2
Døde indtil fravæning, %	15,0	14,6	13,6	13,3	13,4	13,6	13,7	13,7	13,9	14,2
Total pattegrisedødelighed, % ¹	23,4	22,5	21,7	21,3	21,5	21,9	22,3	22,4	23,0	23,6
Reproduktion										
Spildfoderdage pr. kuld	14,4	14,4	12,4	12,7	13,0	13,6	14,2	14,1	13,8	14,2
Fra fravæning til 1. løbning, dage	6,0	5,8	5,6	5,7	5,7	5,8	5,9	5,9	6,0	5,9
Omløbere, %	5,8	5,8	4,8	5,2	5,3	5,9	6,5	6,1	6,1	6,4
Faringsprocent	87,6	87,7	89,2	88,6	88,1	87,2	86,6	87,0	87,3	86,7
Fravænnede grise pr. årso, stk.	33,2	33,0	33,3	32,2	31,4	30,6	30,0	29,6	28,8	28,1
Kuld pr. årso, stk.	2,24	2,24	2,28	2,27	2,27	2,26	2,25	2,26	2,26	2,26

¹ Beregning af total pattegrisedødelighed er før 2010 udarbejdet på baggrund af gennemsnitstal. I de efterfølgende år er total pattegrisedødelighed beregnet på besætningernes egne tal

Table 9. Det gennemsnitlige produktionsniveau pr. besætning for smågrise beregnet som simpelt gennemsnit mellem besætninger

Periode	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Antal besætninger	586	568	532	541	412	325	574	565	574	637
Antal foderopgørelser	511	505	508	522	404	313	564	542	552	600
Nøgletal										
Producerede grise pr. år, stk.	22.649	22.298	23.569	23.367	22.077	18.232	17.556	16.414	16.372	14.817
Daglig tilvækst, g	449	456	452	444	444	446	448	442	443	450
Reference-daglig tilvækst (7-30 kg), g ¹	449	456	453	446	443	441	441	438	435	439
Foderforbrug pr. kg tilvækst, FEsv	1,85	1,86	1,88	1,89	1,88	1,93	1,92	1,95	1,95	1,96
Reference-foderudnyttelse (7-30 kg), FEsv pr. kg tilvækst ¹	1,85	1,86	1,87	1,88	1,88	1,92	1,91	1,94	1,94	1,94
Døde, %	3,6	3,2	3,1	3,1	3,1	2,9	2,9	2,9	2,9	2,8
Diverse oplysninger										
Vægt ved indsættelse, kg	6,9	6,8	6,7	6,7	6,8	7,0	7,1	7,1	7,2	7,3
Vægt pr. afgang gris, kg	30,5	30,7	30,6	30,8	30,8	30,9	31,0	30,6	31,1	31,4

¹ Reference-foderudnyttelse og reference-daglig tilvækst korrigerer de målte gennemsnit til standard-vægtintervallet 7-30 kg, hvorved sammenligning imellem de enkelte års opnåede resultater muliggøres. Se tidligere publikationer for uddybning [6]

² Produktionsværdierne er i denne tabel udregnet på baggrund af de opnåede gennemsnitsresultater for produktivitet. Der blev anvendt samme prisforudsætninger for alle årene (se Materiale og metoder)

Table 10. Det gennemsnitlige produktionsniveau pr. besætning for slagtesvin beregnet som simpelt gennemsnit mellem besætninger

Periode	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Antal besætninger	802	819	628	714	494	548	650	717	746	815
Antal foderopgørelser	684	702	603	693	480	535	633	713	737	808
Nøgletal										
Producerede gris pr. år, stk.	8.789	8.528	7.372	7.792	8.008	6.863	6.785	6.902	6.537	5.847
Daglig tilvækst, g	991	975	971	950	947	931	916	905	898	895
Reference-daglig tilvækst (30-100 kg), g ¹	982	965	961	940	936	922	907	897	889	885
Foderoptagelse pr. gris pr. dag, FEsv	2,72	2,68	2,70	2,67	2,65	2,64	2,59	2,58	2,58	2,57
Foderforbrug pr. kg tilvækst, FEsv	2,75	2,75	2,79	2,81	2,80	2,84	2,84	2,86	2,87	2,87
Reference-foderudnyttelse (30-100 kg), FEsv pr. kg tilvækst ¹	2,62	2,63	2,66	2,70	2,70	2,74	2,75	2,78	2,79	2,79
Diverse oplysninger										
Vægt ved indsættelse, kg	31,2	31,4	31,4	31,6	31,6	31,2	31,7	31,5	31,7	31,9
Slagtevægt, kg (gns.)	87,5	86,4	86,8	85,1	84,2	84,4	82,7	81,8	81,6	82,3
Tilvækst pr. prod. gris, kg	83,5	81,7	82,4	79,9	78,8	79,3	76,6	75,7	75,1	76,0
Kødprocent (gns.)	61,3	60,9	60,6	60,6	60,4	60,2	60,2	60,4	60,4	60,2
Døde og kasserede, %	3,9	3,7	3,1	3,4	3,7	3,7	3,7	3,6	3,7	4,0

¹ Reference-foderudnyttelse og reference-daglig tilvækst korrigerer de målte gennemsnit til standard-vægtintervallet 30-100 kg, hvorved sammenligning mellem de enkelte års opnåede resultater muliggøres. Se tidligere publikationer for uddybning [6]

² Produktionsværdierne er i denne tabel udregnet på baggrund af de opnåede gennemsnitsresultater for produktivitet. Der blev anvendt samme prisforudsætninger for alle årene (se Materiale og metoder)

Tlf.: 33 39 45 00

svineproduktion@seges.dk

Ophavsretten tilhører SEGES. Informationerne fra denne hjemmeside må anvendes i anden sammenhæng med kildeangivelse.

Ansvar: Informationerne på denne side er af generel karakter og søger ikke at løse individuelle eller konkrete rådgivningsbehov.

SEGES er således i intet tilfælde ansvarlig for tab, direkte såvel som indirekte, som brugere måtte lide ved at anvende de indlagte informationer.